

Dosarul nr. 3ra-864/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: P. Harmaniuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Borodai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea efectuării recalculului și achitarea sumei,

împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 2 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 9 august 2018 Ana Borodai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea efectuării recalculului și achitarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 20 iulie 2007 a încheiat căsătoria cu Iuri Borodai, iar la 26 decembrie 2007 și 15 noiembrie 2011 s-au născut copiii minori xxxxx și xxxxx.

A menționat că prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Iuri Borodai a fost declarat persoană decedată din 23 septembrie 2014 (data dispariției).

La 23 ianuarie 2018 de către Serviciul Stare Civilă a fost eliberat certificatul de deces.

A relatat că la 24 ianuarie 2018 a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Buiucani cererea nr. 93/2018/184 cu privire la acordarea pensiei de urmaș.

În baza cererii date, pentru întreținerea a doi copii minori s-au alocat câte 307,90 de lei, iar din data de 1 aprilie 2018 aceștia primesc câte 410 lei fiecare.

Ulterior, a solicitat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Buiucani efectuarea recalculărilor și achitarea alocațiilor sociale de stat a copiilor minori din data decesului întreținătorului (23 septembrie 2014), însă cererea a fost respinsă.

A explicat că la 22 iunie 2018 a depus în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cererea prealabilă înregistrată cu nr.B-1360/18, prin care a solicitat efectuarea recalculării alocațiilor sociale, iar prin scrisoarea nr. B-1360/18 din 13 iulie 2018 cererea a fost respinsă.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat obligarea pârâtului de a efectua recalculările de rigoare cu achitarea sumei restante pentru întreținerea a doi copii minori începând cu data de 23 septembrie 2014 până la 24 ianuarie 2018.

Prin hotărârea din 2 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalculările alocației sociale pentru copiii xxxxx, născut la 26 decembrie 2007 și xxxxx, născut la 15 noiembrie 2011, începând cu data de 23 septembrie 2014 și până la 24 ianuarie 2018, în legătură cu pierderea întreținătorului Iuri Borodai, declarat decedat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 decembrie 2017.

La 27 noiembrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 2 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 2 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la admiterea cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de apel cu referire la prevederile art. 6 alin. (1) lit. b) al Legii privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni nr. 449 din 14 iulie 1999, a menționat că alocația socială de stat pentru copii care au pierdut întreținătorul se stabilește și se achită din ziua decesului întreținătorului, iar la caz, termenul de 60 de zile pentru depunerea cererii urmează a fi calculat din data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă și irevocabilă, adică din data de 12 ianuarie 2018, deoarece până la acest moment, intimata nu a avut temeii pentru a se adresa în vederea obținerii certificatului de deces și nici în vederea acordării alocației pentru pierderea întreținătorului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 18 mai 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A relatat că alocația socială se stabilește din ziua decesului întreținătorului doar în cazul în care cererea a fost depusă în termen de 60 de zile de la ziua decesului.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca nefondată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 martie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 18 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic